

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 8

The 8th STOU National Research Conferenceแนวทางการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการเรียนการสอนระดับประถมศึกษาของโรงเรียนกวดวิชา
ในจังหวัดนนทบุรีGuidelines for Parents Participation in Instructional Management at Elementary Education Level
of Tutoring Schools in Nonthaburi Provinceศิริลักษณ์ อาจศิริ (Siriluk Arjsiri)¹ สาริพันธ์ สุภวรรณ (Sareepan Supawan)²ชนกนารถ บุญวัฒนกุล (Chanoknart Boonwatthanakul)³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาความคิดเห็นของผู้ปกครองเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันในการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนระดับประถมศึกษาของโรงเรียนกวดวิชาในจังหวัดนนทบุรี (2) ศึกษาความคิดเห็นของผู้ปกครองเกี่ยวกับสภาพที่พึงประสงค์ในการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนระดับประถมศึกษาของโรงเรียนกวดวิชาในจังหวัดนนทบุรี (3) ศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับสภาพที่พึงประสงค์ของผู้ปกครองในการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนระดับประถมศึกษาของโรงเรียนกวดวิชาในจังหวัดนนทบุรี และ (4) เสนอแนวทางการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการเรียนการสอนระดับประถมศึกษาของโรงเรียนกวดวิชาในจังหวัดนนทบุรี กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหาร ครูผู้สอนของโรงเรียนกวดวิชา ในจังหวัดนนทบุรี จำนวน 64 คน และผู้ปกครองนักเรียนในโรงเรียนกวดวิชาดังกล่าว จำนวน 278 คน โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือรวบรวมข้อมูลได้แก่แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยปรากฏว่า (1) ความคิดเห็นของผู้ปกครองเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันในการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนระดับประถมศึกษาของโรงเรียนกวดวิชาในจังหวัดนนทบุรี อยู่ในระดับปานกลาง (2) ความคิดเห็นของผู้ปกครองเกี่ยวกับสภาพที่พึงประสงค์ในการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนระดับประถมศึกษาของโรงเรียนกวดวิชา ในจังหวัดนนทบุรี อยู่ในระดับมาก (3) ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับสภาพที่พึงประสงค์ของผู้ปกครองในการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนระดับประถมศึกษาของโรงเรียนกวดวิชาในจังหวัดนนทบุรี อยู่ในระดับมากที่สุด และ (4) แนวทางการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองประกอบด้วย 6 ด้าน ได้แก่ ด้านการเรียนรู้ที่บ้านโดยการให้กำลังใจและให้คำชมเชยกับลูก ด้านการติดต่อสื่อสารระหว่างบ้านกับโรงเรียนโดยการดูแลลูกในเรื่องการไปโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ ด้านการอาสาสมัครโดยการส่งเสริมการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนานักเรียน ด้านการเรียนรู้ที่บ้านโดยการดูแลให้นักเรียนทำการบ้านอย่างสม่ำเสมอ ด้านการตัดสินใจโดยการเข้าร่วมประชุมกับครูในโรงเรียนทุกครั้งเพื่อมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในเรื่องที่เกี่ยวข้อง และด้านการร่วมมือกับชุมชนโดยการให้ข้อมูลแหล่งเรียนรู้ของชุมชนกับโรงเรียน

คำสำคัญ การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง การจัดการเรียนการสอน โรงเรียนกวดวิชา ประถมศึกษา

¹ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แผนกวิชาการศึกษาอรรถนะและการศึกษาตามอัธยาศัย สาขาวิชาศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช e-mail address nuiabel@gmail.com

² รองศาสตราจารย์ แผนกวิชาการศึกษาอรรถนะและการศึกษาตามอัธยาศัย สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

³ รองศาสตราจารย์ แผนกวิชาการศึกษาอรรถนะและการศึกษาตามอัธยาศัย สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 8

The 8th STOU National Research Conference

Abstract

The objectives of this study were (1) to study the parents' opinions about the current condition of participation in instructional management at elementary education level of tutoring schools in Nonthaburi province; (2) to study the parents' opinions about the desirable condition of participation in instructional management at elementary education level of tutoring schools in Nonthaburi province; (3) to study opinions of the administrators and teachers about the desirable condition of parents participation in instructional management at elementary education level of tutoring schools in Nonthaburi province; and (4) to study guidelines for parents participation in instructional management at elementary education level of tutoring schools in Nonthaburi province. The research sample consisted of 64 administrators and teachers of tutoring schools in Nonthaburi province and 278 parents of students who attended the tutoring schools, all of which were obtained by simple random sampling. Research data were analyzed using the percentage, mean, and standard deviation. Research findings revealed that (1) the parents had opinions that the current condition of participation in instructional management at elementary education level of tutoring schools in Nonthaburi province was at the moderate level; (2) the parents had opinions that the desirable condition of participation in instructional management at elementary education level of tutoring schools in Nonthaburi province was at the high level; (3) the administrators and teachers had opinions that the desirable condition of parents participation in instructional management at elementary education level of tutoring schools in Nonthaburi province was at the highest level; and (4) guidelines for parents participation consisted of six aspects, which could be elaborated as follows: in the aspect of learning supports at home, the parents should give moral support to their children and praise them; in the aspect of communication between the home and the school, the parents should take care of their children to make sure that they attend the school regularly; in the aspect of voluntary-mindedness, the parents should support the organizing of activities to develop students; in the aspect of learning at home, the parents should supervise their children to do homework regularly; in the decision making aspect, the parents should attend school meetings regularly to take part in decision making on matters concerning them; and in the aspect of cooperation with the community, the parents should provide the school with information concerning learning resources in the community.

Keywords: Parents participation, Instructional management, Tutoring school, Elementary education

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 8

The 8th STOU National Research Conference

บทนำ

นโยบายของการปฏิรูปการศึกษาในด้านการจัดกระบวนการเรียนมีวัตถุประสงค์ที่มุ่งเน้นของวิชาเป็นตัวตั้งให้ผู้เรียนได้เรียนจากประสบการณ์จริงและปฏิบัติกิจกรรมให้มากที่สุด การศึกษาจากธรรมชาติแวดล้อมชุมชน การประกอบอาชีพ การเรียนจากสื่อสร้างความเป็นชุมชน ฝึกทักษะการเผชิญสถานการณ์ การศึกษาไม่จำเป็นต้องผูกขาดอยู่ในห้องเรียน สิ่งร่ายล้อมรอบตัว นักเรียนเป็นครูได้เช่นกัน และตามที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มีบัญญัติบางประการที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาเพื่อให้สอดคล้องกับท้องถิ่น ดังที่ปรากฏในหมวด 4 ว่าด้วยแนวทางการจัดการศึกษา มาตรา 24 ข้อ 5 กล่าวถึงการจัดกระบวนการเรียนรู้ไว้ว่า “ให้สถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียนและอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้” และในมาตรา 24 ข้อ 6 กล่าวว่า “การจัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลา ทุกสถานที่ที่มีการประสานความร่วมมือกับบิดามารดา ผู้ปกครองและบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ” นอกจากนี้ในมาตรา 29 ได้ระบุไว้ว่า “ให้สถานศึกษาร่วมกับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันทางสังคมอื่น ส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนโดยจัดกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชน เพื่อให้ชุมชนมีการจัดการศึกษาอบรม มีการแสวงหาความรู้ข้อมูลข่าวสาร และรู้จักเลือกสรร ภูมิปัญญาและวิทยาการต่างๆ เพื่อพัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการ รวมทั้งหาวิธีการสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ พัฒนาระหว่างชุมชน” (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2544) การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในมาตรา 57 กล่าวไว้ว่า ให้หน่วยงานของการศึกษาระดับมัธยมศึกษาบุคคลในชุมชนให้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาโดยนำประสบการณ์ ความรอบรู้ ความชำนาญ และภูมิปัญญาท้องถิ่นของบุคคลมาใช้เพื่อให้เกิดประโยชน์ทางการศึกษา

โรงเรียนกวดวิชา เป็นสถานศึกษาประเภทหนึ่งที่ผู้ปกครองส่งบุตรหลานเข้ามารับการศึกษา ดังนั้นจึงถือเป็นภารกิจหลักของผู้ปกครองในการให้ความร่วมมือในการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเช่นเดียวกับในโรงเรียนปกติ การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษา คือ การที่ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในโรงเรียน โดยการสนับสนุนด้านความคิดเห็นตัดสินใจ สละแรงงาน และเวลาให้โรงเรียนในการวางแผน การกำหนดนโยบาย การติดต่อสื่อสารระหว่างบ้านและโรงเรียน การแก้ปัญหา พัฒนาสนับสนุนด้านการเงินและการประเมินผลการทำงาน ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ประการ คือ 1) การมีส่วนร่วมอย่างไม่เป็นทางการ 2) การมีส่วนร่วมอย่างเป็นทางการ โดยพ่อแม่ผู้ปกครองมีบทบาทสำคัญในการจัดกระบวนการเรียนรู้และการเสริมสร้างการเรียนรู้ ทั้งที่บ้าน โรงเรียนและแหล่งเรียนรู้ต่างๆ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2544) การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาจะทำให้สังคมมีแหล่งการเรียนรู้เกิดขึ้นมากมายเพื่อทำให้เกิดสังคมแห่งการเรียนรู้หรือสังคมแห่งปัญญาที่ผู้เรียนสามารถแสวงหาความรู้ด้วยตนเองได้ตลอดเวลา การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองจึงเป็นยุทธศาสตร์ในการระดมทรัพยากรทุกส่วนของสังคมเข้ามาช่วยในการจัดการศึกษาได้โดยง่าย

ดังนั้น การจัดการศึกษาของโรงเรียนกวดวิชา จึงไม่อาจปฏิเสธการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองได้ เพราะทำให้โรงเรียนสามารถนำศักยภาพของผู้ปกครองด้านใดด้านหนึ่งมาช่วยเหลือในส่วนที่โรงเรียนขาดแคลน เช่น บุคลากร แหล่งความรู้ งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ เป็นต้น (ธรรมรัตน์ พงษ์ทอง, 2559) แต่ที่ผ่านมาผู้ปกครองมีส่วนร่วมในเรื่องดังกล่าวน้อยมาก ซึ่ง

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 8

The 8th STOU National Research Conference

อาจจะเกิดจากความไม่เข้าใจ หรือไม่ทราบวิธีการที่จะเข้าไปช่วยให้ความร่วมมือกับโรงเรียนได้อย่างเหมาะสม ซึ่งส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในที่สุด

จากปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยได้เห็นความสำคัญในการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยบิดา มารดา และผู้ปกครอง ซึ่งมีผลต่อผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนอย่างยิ่ง จึงต้องการศึกษารูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนเพื่อนำข้อมูลไปใช้ในการส่งเสริม ปรับปรุงและพัฒนาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในด้านการจัดหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน ความสัมพันธ์ระหว่างบ้านกับโรงเรียน การช่วยเหลือการเรียนรู้ที่บ้านและการร่วมตัดสินใจ ในนโยบายบริหารโรงเรียนให้เป็นไปตามความต้องการของผู้ปกครอง และชุมชนในท้องถิ่นอย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้ปกครองเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการเรียนการสอนระดับประถมศึกษาของโรงเรียนกวดวิชาในจังหวัดนนทบุรี
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้ปกครองเกี่ยวกับสภาพที่พึงประสงค์ของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการเรียนการสอนระดับประถมศึกษาของโรงเรียนกวดวิชาในจังหวัดนนทบุรี
3. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูและผู้บริหารเกี่ยวกับสภาพที่พึงประสงค์ของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการเรียนการสอนระดับประถมศึกษาของโรงเรียนกวดวิชาในจังหวัดนนทบุรี
4. เพื่อศึกษาแนวทางการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการเรียนการสอนระดับประถมศึกษาของโรงเรียนกวดวิชาในจังหวัดนนทบุรี

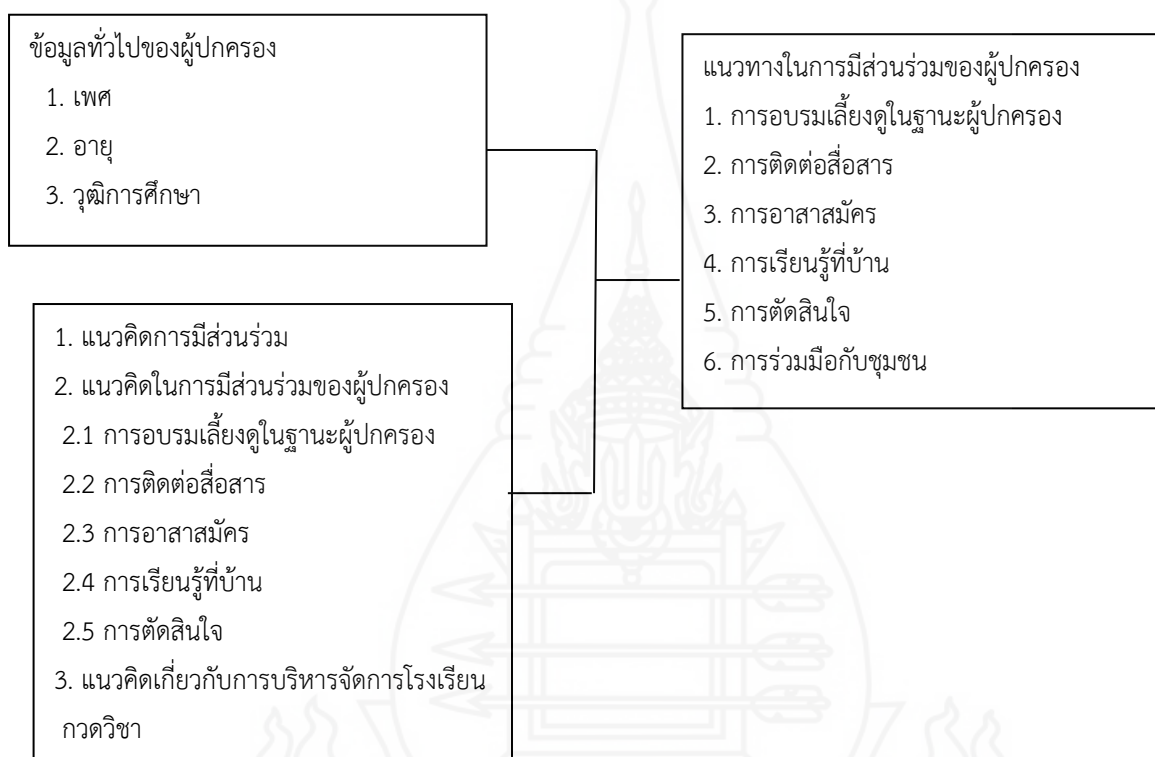

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 8

The 8th STOU National Research Conference

กรอบแนวคิดการวิจัย

ในการวิจัย ผู้วิจัยได้ศึกษา แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษาในระดับประถมศึกษา แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม และกำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยดังนี้

ระเบียบวิธีวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่

1.1 ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนกวดวิชาจังหวัดนนทบุรี จำนวนโรงเรียนกวดวิชาทั้งสิ้น 64 โรงเรียน จำนวนผู้ปกครองทั้งสิ้น 6,400 คน

1.2 ผู้บริหารและครูโรงเรียนกวดวิชาระดับประถมศึกษา โรงเรียนกวดวิชาจังหวัดนนทบุรี จำนวน 64 แห่ง

2. กลุ่มตัวอย่าง

2.1 ผู้ปกครองของนักเรียนที่ศึกษาในโรงเรียนกวดวิชาจังหวัดนนทบุรี จำนวน 10 โรงเรียน การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน และกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างใช้ตารางสำเร็จรูปของยามาเน (Taro Yamane) ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 375 คน

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 8

The 8th STOU National Research Conference

2.2 ผู้บริหารและครูโรงเรียนกวดวิชาระดับประถมศึกษา โรงเรียนกวดวิชาจังหวัดนนทบุรี จำนวน 10 แห่ง ผู้วิจัยใช้วิธีการคัดเลือกจากผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการบริหารโรงเรียนกวดวิชาไม่น้อยกว่า 5 ปี โรงเรียนละ 1 คน ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน จำนวน 64 คน

3. วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 การสร้างและพัฒนาแนวทางการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการเรียนการสอนระดับประถมศึกษาของโรงเรียนกวดวิชาในจังหวัดนนทบุรี

ตอนที่ 1 การศึกษาความคิดเห็นโดยการสอบถามเกี่ยวกับ สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการเรียนการสอนระดับประถมศึกษาของโรงเรียนกวดวิชา ในจังหวัดนนทบุรี ผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วย

1. ผู้ปกครอง จำนวน 375 คน ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามคืนมาทั้งสิ้น 278 คน คิดเป็นร้อยละ 74.33
2. ผู้บริหารและครูของโรงเรียนกวดวิชาในจังหวัดนนทบุรี จำนวน 64 คน ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามคืนมาทั้งสิ้น 100 คน คิดเป็นร้อยละ 100

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แบบสอบถามผู้ปกครองเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการเรียนการสอนระดับประถมศึกษาของโรงเรียนกวดวิชาในจังหวัดนนทบุรี เป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ และ 2) แบบสอบถามผู้บริหารและครูเกี่ยวกับสภาพที่พึงประสงค์ในการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการเรียนการสอนระดับประถมศึกษาของโรงเรียนกวดวิชาในจังหวัดนนทบุรี เป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ โดยในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือเบื้องต้น ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน ทำการให้คะแนนเพื่อหาความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ (IOC : Index of Item Objective Congruence) ได้ค่า IOC เฉลี่ยเท่ากับ .80 จากนั้นนำไปทดลองใช้กับผู้ปกครองที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างเพื่อหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ปรากฏว่าได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .86 และนำไปทดลองใช้กับผู้บริหารที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างเพื่อหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ปรากฏว่าได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .85

ตอนที่ 2 การสร้างแนวทางการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการเรียนการสอนระดับประถมศึกษาของโรงเรียนกวดวิชาในจังหวัดนนทบุรี จำนวน 15 คน โดยนำประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากและมากที่สุดมาสังเคราะห์เป็นแนวทางการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการเรียนการสอนระดับประถมศึกษาของโรงเรียนกวดวิชาในจังหวัดนนทบุรี เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แนวทางการสนทนากลุ่ม ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน ทำการให้คะแนนเพื่อหาความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ (IOC : Index of Item Objective Congruence) ได้ค่า IOC เฉลี่ยเท่ากับ .85 จากนั้นนำไปสนทนากลุ่ม จากนั้นผู้วิจัยนำข้อมูลจากการสนทนากลุ่มมาทำการวิเคราะห์เนื้อหา และสรุปเป็นแนวทางทางการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการเรียนการสอนระดับประถมศึกษาของโรงเรียนกวดวิชาในจังหวัดนนทบุรี

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 8

The 8th STOU National Research Conference

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันในการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ในการจัดการศึกษาระดับประถมศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดนนทบุรี ความคิดเห็นของผู้ปกครองเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันในการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในภาพรวม พบว่า สภาพปัจจุบันในด้านการอบรมเลี้ยงดูในฐานะผู้ปกครองมีค่าเฉลี่ยรวมในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านการอบรมเลี้ยงดู รองลงมาได้แก่ด้านการติดต่อสื่อสารระหว่างบ้านและโรงเรียน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ด้านความร่วมมือกับชุมชน

2. ผลการศึกษาความคิดเห็นของผู้ปกครองเกี่ยวกับสภาพที่พึงประสงค์ในการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ในการจัดการศึกษาระดับประถมศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดนนทบุรี พบว่าสภาพที่พึงประสงค์ในการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านการอบรมเลี้ยงดู รองลงมาได้แก่ด้านการเรียนรู้ที่บ้าน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ด้านความร่วมมือกับชุมชน

3. ผลการศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับสภาพที่พึงประสงค์ในการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาระดับประถมศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดนนทบุรี ในภาพรวมพบว่า พบว่าสภาพที่พึงประสงค์ในการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองมีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านการอบรมเลี้ยงดู รองลงมาได้แก่ด้านการเรียนรู้ที่บ้าน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ด้านความร่วมมือกับชุมชน

4. แนวทางการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนกวดวิชา จังหวัดนนทบุรี พบว่ามีองค์ประกอบ 6 ด้านดังนี้ 1) การอบรมเลี้ยงดูในฐานะผู้ปกครอง 2) การติดต่อสื่อสาร 3) การอาสาสมัคร 4) การเรียนรู้ที่บ้าน 5) การตัดสินใจ และ 6) การร่วมมือกับชุมชน โดยมีรายละเอียดดังนี้

4.1 การอบรมเลี้ยงดูในฐานะผู้ปกครอง

กิจกรรมที่ผู้ปกครองควรปฏิบัติ ได้แก่

(1) อบรมเลี้ยงดู และจัดบรรยากาศการเรียนรู้หรือการสร้างสภาพแวดล้อมในการเรียนรู้ที่เหมาะสม มีกระบวนการปลูกฝังเด็กให้ได้พัฒนาสิ่งต่างๆ ในตนเอง ทั้งทางร่างกายและจิตใจ มีการให้รางวัล ลงโทษ หรือควบคุมเด็กทางวาจา

(2) ฝึกนิสัยที่ดีให้เด็ก ฝึกฝนให้เด็กพึ่งตนเองภายใต้การกำกับดูแลของผู้ปกครอง สร้างวินัยในการทำการบ้าน ทุกวัน ผู้ปกครองต้องมีส่วนการสร้างวินัยในการเรียน เช่น ดูแลการทำการบ้านที่บ้านสม่ำเสมอ

กิจกรรมที่โรงเรียนควรปฏิบัติ ได้แก่

(1) จัดอบรมหรือสัมมนาให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง เช่น การเลี้ยงดูลูก พัฒนาการเด็ก

(2) เป็นที่ปรึกษา เรื่อง การเลี้ยงดู พัฒนาการเด็ก

(3) เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองพบและแลกเปลี่ยนข้อมูลของเด็กที่อยู่ในโรงเรียน

(4) จัดทำทำเนียบชื่อผู้ปกครอง เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารซึ่งกันและกัน

(5) จัดระบบพบปะเครือข่ายผู้ปกครองและบุคลากรในโรงเรียนในรูปแบบกิจกรรมต่างๆ

4.2 การติดต่อสื่อสาร

กิจกรรมที่ผู้ปกครองควรปฏิบัติ ได้แก่

(1) พบปะครูประจำชั้นอย่างสม่ำเสมอ

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 8

The 8th STOU National Research Conference

(2) เข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับผู้ปกครองที่โรงเรียนจัดขึ้น

(3) แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะแก่โรงเรียนทุกครั้งที่มีโอกาส

กิจกรรมที่โรงเรียนควรปฏิบัติ ได้แก่

(1) จัดประชุมผู้ปกครองทุกคนอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง และติดตามความต้องการของผู้ปกครอง

(2) จัดให้ผู้ปกครองเยี่ยมชมโรงเรียนเพื่อเข้าใจวิธีการจัดการศึกษาของโรงเรียน

(3) เผยแพร่เอกสารแผ่นพับรายเดือน รายสัปดาห์ ถึงบ้านเพื่อขอคำแนะนำจากผู้ปกครอง

(4) จัดให้มีการติดต่อสื่อสารกับผู้ปกครองที่เป็นกลุ่มเป้าหมายด้วยการสื่อสารที่หลากหลายกิจกรรม

โดยทั่วถึง

(5) จัดระบบสื่อสาร 2 ทางระหว่างผู้ปกครองกับโรงเรียนในทุกเรื่องที่เกี่ยวข้องกับผู้ปกครอง

(6) มีข้อมูลข่าวสารที่ชัดเจนของโรงเรียน หลักสูตร และกิจกรรม

(7) มีข้อมูลข่าวสารที่ชัดเจนเกี่ยวกับนโยบายและแนวทางการปฏิบัติของโรงเรียน

4.3 การอาสาสมัคร

กิจกรรมที่ผู้ปกครองควรปฏิบัติ ได้แก่

(1) ให้ความร่วมมือเป็นอาสาสมัครเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน เช่น เป็นครูพ่อ ครูแม่ ในการสอนหรืออบรมวิชาการต่างๆ ตามความถนัดหรือเชี่ยวชาญ ให้ความช่วยเหลือและสนับสนุนด้านปัจจัยและอื่นๆ แก่โรงเรียน

(2) จัดตั้งกลุ่ม/ชุมชน/สมาคมผู้ปกครองโรงเรียนกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดตั้งสมาคมผู้ปกครอง

(3) ร่วมคัดเลือกผู้ปกครองอาสาสมัครให้เหมาะสมกับงานของโรงเรียน

(4) สร้างและขยายเครือข่ายพ่อแม่ผู้ปกครอง ส่งเสริมและสนับสนุนเครือข่ายทั้งภายในโรงเรียนและระหว่าง

โรงเรียน

กิจกรรมที่โรงเรียนควรปฏิบัติ ได้แก่

(1) สำรวจข้อมูลผู้ปกครองในเรื่องความรู้ความชำนาญหรือความเชี่ยวชาญด้านต่างๆ พร้อมทั้งระดับความสนใจและเวลาที่จะอุทิศให้ในกิจกรรมการศึกษา

(2) จัดทำห้องทำงานให้อาสาสมัครอย่างเหมาะสม

(3) สร้างบรรยากาศเป็นมิตรกับผู้ปกครอง

(4) มอบรางวัล คำชมเชยแก่อาสาสมัคร

(5) ปฐมนิเทศและฝึกอบรมผู้ปกครองที่เป็นอาสาสมัครให้เหมาะสมกับงานนั้นๆ

(6) ให้การสนับสนุนและช่วยเหลือประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดตั้งสมาคมผู้ปกครอง

(7) ส่งเสริมและสนับสนุนเครือข่ายผู้ปกครองด้วยวิธีการต่างๆ เช่น การให้ใช้สถานที่ประชุม การออกหนังสือ

เชิญ การเป็นวิทยากรบรรยาย การติดต่อประสานหน่วยงานที่จำเป็น เป็นต้น

4.4 การเรียนรู้ที่บ้าน

กิจกรรมที่ผู้ปกครองควรปฏิบัติ ได้แก่

(1) การให้ความรัก โดยการเอาใจใส่ดูแล ให้ความสบาย และความปลอดภัย มีความเอื้ออาทรซึ่งกันและกัน

(2) การให้ลูกได้มีเวลาส่วนตัว ที่จะทำสิ่งที่เขาสนใจและแสดงออกอย่างหลากหลาย

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 8

The 8th STOU National Research Conference

- (3) การให้อิสระทางความคิด การพูดและการกระทำแก่เด็กอย่างเหมาะสม
- (4) แสดงความสนใจหรือชื่นชมในสิ่งที่ลูกนำเสนอหรือการค้นพบสิ่งต่างๆ แก่ลูกตามควรแก่กรณี
- (5) มีการอดทนในการรับฟังความคิดเห็นและผลงาน โดยการหลีกเลี่ยงการลงโทษที่ลูกไม่เข้าใจความผิดของตน
- (6) เสริมสร้างให้ลูกมีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความพึงพอใจ และให้การยกย่อง หรือเลือกดูรายการโทรทัศน์

ที่มีประโยชน์

- (7) สนทนาร่วมกับลูก โดยคำนึงถึงความสนใจของลูกเป็นหลักรวมทั้งอธิบายความหมายของสิ่งต่างๆ ด้วยภาษาง่ายๆ สั้นๆ

- (8) ให้ความร่วมมือกับครู ในการส่งเสริมการเรียนรู้ของลูกอย่างใกล้ชิด เช่น พบปะครูของลูกอย่างสม่ำเสมอ ให้ออกเสนอแนะต่อโรงเรียน เป็นต้น

- (9) จัดเตรียมห้องหรือส่วนหนึ่งของห้องไว้เป็นสัดส่วน รวมทั้งจัดหา เครื่องเล่น และสิ่งพิมพ์ต่างๆ ไว้ให้ลูก
- กิจกรรมที่โรงเรียนควรปฏิบัติ ได้แก่**

- (1) จัดเตรียมข้อมูลข่าวสารเพื่อการช่วยเหลือเด็กในการปรับปรุงทักษะในแต่ละชั้น และงานที่โรงเรียน
- มอบหมาย

- (2) จัดเตรียมข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการช่วยเหลือเด็กในการปรับปรุงทักษะในแต่ละชั้น และงานที่โรงเรียน
- มอบหมาย

- (3) จัดให้มีการบ้านที่ให้เด็กต้องปรึกษาหรือปฏิสัมพันธ์กับครอบครัวเป็นประจำ เพื่อให้ครอบครัวรู้ว่าเด็กได้เรียนอะไรบ้าง

- (4) จัดให้มีปฏิทินกิจกรรมให้ผู้ปกครองและนักเรียนเรียนที่บ้าน
- (5) จัดให้มีกิจกรรมการอ่าน คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ที่บ้าน
- (6) จัดให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการตั้งเป้าหมายในการเรียนของนักเรียน

4.5 การตัดสินใจ

กิจกรรมที่ผู้ปกครองควรปฏิบัติ ได้แก่

- (1) เข้ารับฟังและอบรมความรู้เกี่ยวกับการบริหารงานในโรงเรียน
- (2) การเข้าร่วมคิดวิเคราะห์ ช่วยแก้ไขปัญหา สาเหตุ เช่น กระบวนการเรียนการสอน การบริหารการเงิน การบริหารงานบุคคล การป้องกันภัยจากภายนอกโรงเรียน เป็นต้น

- (3) มีข้อมูลย้อนกลับกับทุกๆ ข้อเสนอหรือคำถามของผู้ปกครอง
- (4) จัดให้มีระบบการสอบถามข้อมูลหรือความเห็นจากผู้ปกครองก่อนตัดสินใจ
- (5) ติดตามตรวจสอบและให้ความเห็นเพื่อการปรับปรุงงานร่วมรับผิดชอบในผลงานที่เกิดขึ้นของโรงเรียนในฐานะเป็นผู้มีส่วนร่วม

กิจกรรมที่โรงเรียนควรปฏิบัติ ได้แก่

- (1) ให้ความรู้ด้านแนวทางการบริหารงานที่ผู้ปกครองต้องดำเนินการร่วมกับโรงเรียน
- (2) เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองเข้าร่วมประเมินผล ติดตาม ตรวจสอบการดำเนินงานเพื่อปรับปรุงแก้ไข
- (3) รับผิดชอบในผลงานที่เกิดขึ้นของโรงเรียน

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 8

The 8th STOU National Research Conference

(4) เผยแพร่สิทธิรูปแบบ วิธีการของผู้ปกครองในการมีส่วนร่วมการบริหารงานด้านต่างๆ ของโรงเรียน

4.6 การร่วมมือกับชุมชน

กิจกรรมที่ผู้ปกครองควรปฏิบัติ ได้แก่

(1) ทำหน้าที่เชื่อมโยงระหว่างทรัพยากรต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษา กับโรงเรียน

(2) ระดมทรัพยากรต่างๆ เช่น บุคลากร ภูมิปัญญาในท้องถิ่น เงินทุน วิทยากรใหม่ๆ หรือเทคโนโลยี เพื่อช่วยเหลือโรงเรียนให้สามารถบริหารงานได้อย่างเข้มแข็งมีประสิทธิภาพ

กิจกรรมที่โรงเรียนควรปฏิบัติ ได้แก่

(1) ติดต่อประสานงานกับแหล่งทรัพยากรที่ให้ความร่วมมือกับโรงเรียน

(2) รู้จักใช้ทรัพยากรที่มีค่าอันสำคัญยิ่งให้เกิดประโยชน์อย่างเต็มศักยภาพ

4.2 ผลการตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการเรียนการสอนระดับประถมศึกษาของโรงเรียนกวดวิชาในจังหวัดนนทบุรี พบว่า องค์ประกอบทั้ง 6 ด้านของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการเรียนการสอนระดับประถมศึกษาในจังหวัดนนทบุรีมีความเหมาะสมและความเป็นไปได้

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยในครั้งนี้ ได้นำเสนอการอภิปรายผลดังนี้

4.1 สภาพปัจจุบันของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการเรียนการสอนระดับประถมศึกษาของโรงเรียนกวดวิชาในจังหวัดนนทบุรี มีองค์ประกอบ 6 ด้าน ได้แก่ 1) การอบรมเลี้ยงดู 2) การติดต่อสื่อสาร 3) ความสัมพันธ์ของครอบครัว 4) การเรียนรู้ที่บ้าน 5) การตัดสินใจ 6) การร่วมมือกับชุมชน สอดคล้องกับแนวคิดของ เอปสไตน์ (Epstein, 1995) ซึ่งพบว่า แนวทางการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษามีองค์ประกอบ 6 ด้าน โดยเอปสไตน์ กล่าวว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนั้น สถาบันครอบครัวมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งต่อคุณภาพของเด็ก ทั้งด้านจิตใจและพฤติกรรม เมื่อผู้ปกครองให้อบรมเลี้ยงดูบุตรหลานเป็นอย่างดีแล้ว ก็เท่ากับเป็นการเตรียมความพร้อมให้แก่เด็กในการเรียนรู้ที่โรงเรียน เด็กก็สามารถเรียนรู้ได้อย่างเต็มศักยภาพ

4.2 แนวทางการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองมีองค์ประกอบ 6 ด้าน ประกอบด้วย

4.2.1 ด้านการอบรมเลี้ยงดู ในฐานะผู้ปกครอง พบว่า ผู้ปกครองเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับเด็กในชีวิตประจำวัน ดูแลเด็กให้ทำการบ้านและมาโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ พัฒนาสมองลูกโดยดูแลให้ลูกรับประทานอาหารและออกกำลังกายอย่างเหมาะสม ตรวจสอบและพัฒนาสุขภาพของลูกให้พร้อมในการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อภิสิรา สอนเสาวภาคย์ (2556) ที่พบว่า บทบาทของผู้ปกครองด้านการอบรมเลี้ยงดู ควรจะฝึกนิสัยที่ดีให้กับเด็ก ฝึกฝนให้เด็กพึ่งตนเอง โดยผู้ปกครองดูแลให้เด็กทำการบ้านและมาโรงเรียนสม่ำเสมอ รวมทั้งดูแล อบรมเลี้ยงดูลูกที่บ้านในด้านต่างๆ อย่างเหมาะสม

4.2.2 ด้านการติดต่อสื่อสาร พบว่า ผู้ปกครองควรมาพบปะครูอย่างสม่ำเสมอ อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง ดูแลลูกในเรื่องการไปโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ ดูแลเรื่องการเรียนและการทำการบ้านอย่างใกล้ชิด ให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะแก่โรงเรียนทุกครั้งที่มีโอกาส และ พบปะเครือข่ายผู้ปกครองและบุคลากรในโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของเอปสไตน์ (Epstein, 1995) ที่ว่า การติดต่อสื่อสารเป็นความร่วมมือและความรับผิดชอบพื้นฐานร่วมกันของ

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 8

The 8th STOU National Research Conference

ผู้ปกครองและโรงเรียน ได้แก่ การติดต่อสื่อสารจากโรงเรียนสู่บ้าน และการติดต่อสื่อสารจากบ้านสู่โรงเรียน ถ้าหากผู้ปกครองและโรงเรียนไม่ร่วมมือกันแล้วการติดต่อสื่อสารระหว่างโรงเรียนกับครอบครัวย่อมเกิดขึ้นหรือมีประสิทธิภาพไม่ได้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อภิสรฯ สธนเสาวภาคย์ (2556) และธรรมรัตน์ พงษ์ทอง (2559) ที่พบว่า ข้อมูลข่าวสารและบทบาทของโรงเรียนมีความสัมพันธ์มากที่สุดต่อตัวแปรการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง

4.2.3 ด้านการอาสาสมัคร พบว่า ผู้ปกครองอาสาสมัครช่วยเหลือโรงเรียนตามความสามารถ ทุกครั้งที่โรงเรียนเปิดโอกาส โรงเรียนคัดเลือกผู้ปกครองอาสาสมัครให้เหมาะสมกับงาน โรงเรียนจัดระบบให้เกียรติและยกย่องผู้ปกครองอาสาสมัครที่ชัดเจน และโรงเรียนสำรวจความรู้และความสามารถของผู้ปกครองเพื่อช่วยงานของโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของศิรินทร์รัตน์ ทองปาน (2544) ที่ศึกษารูปแบบและบทบาทการมีส่วนร่วมที่พึงประสงค์ของผู้ปกครอง พบว่า ผู้ปกครองต้องการเป็นวิทยากรพิเศษ สนับสนุนอุปกรณ์การสอน แหล่งความรู้ และสถานประกอบการมากที่สุด ดังนั้นบทบาทด้านอาสาสมัครจึงเป็นบทบาทที่น่าสนใจและโรงเรียนควรส่งเสริมให้มากขึ้นและเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองได้เข้าร่วมกิจกรรมนี้ให้มากขึ้น

4.2.4 ด้านการเรียนรู้ที่บ้าน พบว่า ผู้ปกครองดูแลเด็กให้ทำการบ้านอย่างสม่ำเสมอโรงเรียนจัดข้อมูลและแหล่งเรียนรู้ต่างๆ ให้ผู้ปกครอง ผู้ปกครองสร้างบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ให้แก่เด็กโดยจัดมุมหนังสือเพื่อส่งเสริมการอ่านที่บ้าน โรงเรียนจัดอบรมหรือสัมมนาให้ความรู้แก่ผู้ปกครองในการจัดสภาพการเรียนรู้ที่บ้าน ผู้ปกครองเล่าหลานอ่านหนังสือให้ลูกฟัง และร่วมประชันของเล่นอย่างง่ายกับลูกเพื่อส่งเสริมพัฒนาการ สอดคล้องกับงานวิจัยของเกตุสุเดช กำแพงแก้ว (2547,น.77) ที่กล่าวว่า การเรียนรู้ที่บ้าน เป็นการ จัดสภาพแวดล้อมที่บ้านให้สนับสนุนการเรียนรู้เพราะเด็กเรียนรู้ทุกวินาที และสอดคล้องกับงานวิจัยของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2544) ที่พบว่า บทบาทด้านการเรียนรู้ที่บ้านนี้ ผู้ปกครองต้องร่วมกันสร้างขึ้น เพื่อเป็นการสร้างความต่อเนื่องในการจัดการเรียนรู้แก่ลูกที่บ้าน

4.2.5 ด้านการตัดสินใจ พบว่า ผู้ปกครองควรร่วมประชุมกับโรงเรียนทุกครั้ง และผู้ปกครองมีส่วนร่วมและแสดงความคิดเห็นทุกครั้งโรงเรียนเปิดโอกาส สอดคล้องกับงานวิจัยของเกตุสุเดช กำแพงแก้ว (2547) ที่กล่าวว่า ผู้ปกครองและโรงเรียน ควรสร้างความสัมพันธ์ในลักษณะ 2 ทางคือ การเปิดโอกาสและสร้างเงื่อนไขให้ผู้ปกครองได้เข้าร่วมกิจกรรมในโรงเรียน โดยเบื้องต้น ผู้ปกครองอาจจะเข้ามามีบทบาทในการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจกับโรงเรียนในทันทีนั้นอาจเป็นไปได้ เพราะแนวคิดและความสัมพันธ์ที่มีต่อโรงเรียนอาจจะยังมีความแปลกแยก ห่างเหิน และไม่สามารถกำหนดบทบาทตนเองที่เหมาะสมได้ในทันที ดังนั้นจึงควรสร้างสัมพันธ์ภาพที่เหมาะสมก่อน ซึ่งการสร้างสัมพันธ์ภาพที่เหมาะสมเป็นเรื่องที่ต้องใช้เวลาในการเรียนรู้ เพื่อให้ได้ทางเลือกที่ดีที่สุดสำหรับทุกฝ่าย

4.2.6 ด้านการร่วมมือกับชุมชน พบว่า ผู้ปกครองควรให้ข้อมูล เชื่อมโยงแหล่งเรียนรู้ของชุมชนให้แก่โรงเรียน รวมทั้งร่วมระดมทรัพยากรต่างๆ เช่น ภูมิปัญญาในท้องถิ่น เงินทุน สนับสนุนการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับเอปสไตน์ (Epstein, 1995) ที่กล่าวว่า การใช้ทรัพยากรในชุมชนให้คุ้มค่า และเกิดประโยชน์สูงสุด เป็นสิ่งที่หลายฝ่ายมองเห็นความสำคัญ และการร่วมมือกับชุมชน เป็นการเชื่อมโยงชุมชนให้มาช่วยเหลือโรงเรียน นักเรียน ครอบครัว หรือการเชื่อมโยงโรงเรียนให้มาช่วยเหลือชุมชน ทำให้เกิดการใช้ทรัพยากรชุมชนให้คุ้มค่าและเกิดประโยชน์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอภิสรฯ สธนเสาวภาคย์ (2556) และธรรมรัตน์ พงษ์ทอง (2559) ที่พบว่า ผู้ปกครองและโรงเรียนควรส่งเสริมให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียน โดยการเปิดโอกาสหรือส่งเสริมให้ชุมชนได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็นและเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในโรงเรียนมากขึ้น

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 8

The 8th STOU National Research Conference

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัยสำหรับสถานศึกษาในการนำผลการศึกษาไปใช้เพื่อให้ผู้ปกครองได้ เขามีส่วนรวมในการจัดการศึกษา ดังนี้

1. การบริหารงานด้านวิชาการ ส่งเสริมให้ผู้ปกครอง เขามีส่วนรวมในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน เช่น ให้ความสนใจใฝ่หาผลการเรียนของบุตรหลานอย่างสม่ำเสมอ สอนการบ้านให้แกเด็ก ไม่ควรปล่อยเด็กเรียนรูจากที่โรงเรียนเพียงอย่างเดียวโดยคิดว่าโรงเรียนมีหน้าที่ในการสอน
2. ดาเนงบประมาณ ควรจัดให้มีการประชาสัมพันธ์อย่างจริงจังและทั่วถึงเพื่อเผยแพร่ข้อมูล ข่าวสารในการดำเนินงานของโรงเรียนให้ผู้ปกครองทราบ หรือจัดให้มีการขอรับการสนับสนุน งบประมาณจากภาคเอกชนอื่นๆ
3. ดาเนการบริหารจัดการ โรงเรียนควรดึงเอาทรัพยากรบุคคลในชุมชนที่มีความรู้หรือบุคคลที่เป็นภูมิปัญญา ปัญญาท้องถิ่น เขามีส่วนรวมกับทางโรงเรียนในด้านต่างๆ ให้มากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- เกตุสุขเดช กำแพงแก้ว. (2547). *การศึกษากิจกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียน : กรณีศึกษาโรงเรียนอัสสัมชัญ แผนกประถม. วิทยานิพนธ์ กศ.ด. สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.*
- ธรรมรัตน์ พงษ์ทอง (2559). *การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนในเขตอำเภอแก่งหางแมว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1*
- ศิรินทร์รัตน์ ทองปาน. (2544). *รูปแบบและบทบาทการมีส่วนร่วมที่พึงประสงค์ของผู้ปกครอง : ศึกษาเฉพาะกรณี ผู้ปกครองที่เป็นกรรมการโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ สส.ม.(สังคมสงเคราะห์ทางการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.*
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2544). *รายงานการศึกษา เรื่องความร่วมมือระหว่างบ้านและโรงเรียน* กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- อภิสร สอนเสาวภาคย์. (2556). *แนวทางการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการเสริมสร้างทักษะการบริหารจัดการตนเองของนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์ดุขภูมิบัณฑิต. นครราชสีมา : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล.*
- Epstein, J.L. (1995. May). "School/Family/Community Partnerships: Caring for the Children We share" *Delta Kappan*. 56(3): 701-712.